

דף כג.

עין משפט א.ב.

או"ח סימן תרעה פעיף א

עיינ לעיל דף כב: עין משפט אות ד

עין משפט ג.ד.

או"ח סימן תרעה פעיף ג

ג. אשה מדלקת נר חנוכה שאף היא חייבת בה ד', אבל הדליקה חרש או שוטה או קטן לא עשה כלום אע"פ שהניחה גדול, ויש מי שאומר בקטן שהגיע לחינוך ה' מותר.

הגה: ולדין שכל אחד מבני הבית מדליק בפני עצמו גם קטן שהגיע לחינוך צריך להדליק י'.

עין משפט ה.ו.ז.

או"ח סימן רסג פעיף ז

ח. אורח שאין לו חדר מיוחד ז', וגם אין מדליקין עליו בביתו צריך להשתתף בפרוטה ח'.

ד. שגם הם היו באותו הנס, שבת כ"ג, שע"י אשה נעשה הנס. ויכולה האשה להוציא את האיש י"ח, ומ"מ מצוה בו יותר מבשלווחו אם האיש יודע לברך. כה"ח אות י"ט. אדם שהדליק נר חנוכה כבר יכול להדליק לאשה ולברך והיא עומדת שם בשעת הברכה אבל בלי שעומדת שם אין לברך.

ו. סומא אם יכול להשתתף בפריטי עדיף ואם יש לו אשה אשתו מדלקת עליו ואם אין לו אשה ויש לו בית משלו מדליק ע"י סיוע של אחר שסומא חייב בכל המצות, ולא דמי לנר הברלה שפטור ששם בעינן שיאותו לאורו משא"כ כאן שישנו פירסומי ניסא לאחרים. מ"א ס"ק ד'. וידליק בלא ברכה. מ"ב אות ט'.

ה. כ"כ הר"ן בשם בעל העיטור דפסק כרבי יהודה במגילה י"ט ע"ב, אבל הרא"ש ובה"ג והרי"ף פסקו כת"ק דקטן שהגיע לחינוך לא ידליק לאחרים. מ"ב אות י"ג.

ו. וקטן שהגיע לחינוך א"צ להחמיר עליו ודי לו שידליק נר אחד בכל לילה לכו"ע. מ"ב אות י"ד.

ז. משמע דאם יש לו חדר מיוחד אינו נפטר במה שאשתו מדליקה עליו בביתו, כה"ח אות מ"ט.

ח. והיינו כשאוכל בפני עצמו, אבל אם סמוך על שולחן בעה"ב הרי הוא בכלל בני ביתו וא"צ להשתתף בפריטי, כמ"ש המ"א בריש סימן תרע"ו בשם תשובת הרש"ל.

אורח סימן תרעז סעיף א

א. אורח שאין מדליקין עליו בביתו **ט** צריך לתת פרוטה **י** לבעל הבית כדי להשתתף עמו **כ** בשמן ובפתילות של נר חנוכה **ל**. ואם יש לו פתח פתוח לעצמו צריך להדליק בפתחו **מ**, אע"פ שאותו בית אינו מיוחד אלא לשינה והוא אוכל על שולחן בע"ה, וה"ה לכן האוכל אצל אביו **נ**.

ט. מימרא דר' זירא בשבת כ"ג.

י. וא"צ לתת חצי ההוצאה בנרות ובשמן רק בפרוטה די לו בכך. מ"ב אות ג'.

י וצריך לומר בשעה שנותן לו הפרוטה הריני נותן לך פרוטה זו כדי שתזכה לי קצת שמן ופתילות בנרות חנוכה שלך שתדליק בזו הלילה או בכל ח' ימי חנוכה, ובע"ה אומר לו, הריני מזכה לך קצת שמן ופתילות בפרוטה זו בנרות חנוכה שלי שאני מדליק בזו הלילה או בכל לילה.

י גם בלא נתנית פרוטה, יוכל בעל הבית לומר אם ירצה הריני מזכה לך וכו', ויעמוד אצל בעה"ב בשעת הברכות ויכוין לצאת בברכתו וגם בע"ה יכוין להוציאו בברכות, וצריך ליזהר גם בפרט הזה. כה"ח אות ב'.

כ. וישו"ת הרשב"א סי' תקמ"ב כתב בשמן ופתילות, ונראה שדוקא אורח שנותן הוצאות לבע"ה שאז מחוייב להשתתף, ואם יש לו חדר מיוחד צריך להדליק לעצמו, אבל אם אורח זה סמוך על שולחנו של בעה"ב לגמרי ואינו מעלה לו שכר, א"צ להשתתף בפרוטה, ומ"מ טוב שבעה"ב יאמר שאני מזכה לך וכו'.

ל. וצריך להוסיף מעט שמן ממה שרגיל בשביל האורח שנתן לו הפרוטה. מ"ב אות ג'. וא"צ להוסיף כשיעור ההדלקה.

וכתב במ"ב ס"ק ז' דאם יש לו נר לאכסנאי ידליקו בעצמו וזה לפי מנהג הרמ"א בסי' תרע"א סעיף ב', אבל לפי מה שכתב השו"ע א"צ שידליק לעצמו הנר שלו. כה"ח אות ה'.

מ. הבחורים הסמוכים על שולחן אביהם לפי מנהג השו"ע א"צ להדליק גם ביש להם חדר משלהם בבית. כה"ח אות ו'.

י ואם מדליקים עליו בביתו אפי' יש לו חדר לעצמו אם ירצה להדליק לעצמו ידליק בלא ברכה. כה"ח אות ט'. וא"כ ה"ה הבחורים הספרדים הנמצאים בשיבות אם רוצים להדליק ידליקו בלי ברכה או ע"י השתתפות בפריטי, אבל בבית המדרש או בחדר האוכל ידליקו בשותפות חנוכיה אחת או משמן הישיבה בברכה כדין ביה"כ או אולם מקום שהציבור הנמצאים שם לפירסומי ניסא.

ואפי' חדר האורח פתוח לאותו רוח שפתחו של בעה"ב פתוחה. מ"ב אות ו'. כיון שיש שם אורח יש חשד שיאמרו שאינו מדליק.

נ. היינו דאם יש לו פתח פתוח לעצמו צריך להדליק בפתחו, אבל אין לברך אלא יעמוד אצל אביו בעת הברכות ויכוין לצאת י"ח, וגם אביו יכוין להוציאו.

י ואם הוא נשוי צריך שגם אשתו תעמוד אצל אביו בשעת הברכות. ועיין כה"ח אות ט"ו. וכל זה לכתחלה אבל בדיעבד יצאו גם בלי לעמוד. כה"ח אות כ"א.

י והב"י הביא בשם האו"ח דבן גדול בבית אביו ואינו סומך על שולחן אביו הרי הוא כאכסנאי וצריך להשתתף בפרוטה. וה"ה חתניו היכא שאין להם בית להדליק.

י בן שיש לו בית משלו והולך לסעוד ולישון כל ח' ימי חנוכה אצל אביו הוא ובני ביתו אע"פ שאוכל עראי ביום בביתו א"צ להדליק בביתו דאין יושנים שם. כה"ח אות י"ז, מהפר"ח. אבל אם יושן בביתו צריך להדליק שם.

הגה: י"א דבזמן הזה שמדליקין בפנים ממש, ידליק במקום האוכל ^ב.

עין משפט זז. או"ח סימן רסד פעיף ו

ו. שאר כל השמנים חוץ מאלו שאינם נמשכים מדליקין בהם, ומ"מ בשמן זית מצוה מן המובחר ^ע.

או"ח סימן תרעג פעיף א

א. כל השמנים והפתילות כשרים לנר חנוכה ^ב אע"פ שאינם נמשכים אחר הפתילה ואין האור נתלה בהם יפה.

הגה: מ"מ שמן זית מצוה מן המובחר ^ז, ואם אינו מצוי מצוה בשמנים שאורם זך ונקי. ונוהגים במדינות אלו להדליק בנרות שעוה כי אורן צלול כמו שמן.

ס. וישתתף עם בע"ה בפריטי, וה"ה חתן אצל חמיו, פר"ח מהמאירי, אלא שהוא חלק וכתב שבכנו וחתנו א"צ להשתתף, וכן דעת האחרונים. כה"ח אות כ'.

ע. בספר חסידים סי' ערב הביא מעשה באחד שהאריך ימים ולא מצאו לו שום זכות אלא שלא היה מדליק בע"ש רק בשמן זית.

ואם אין שמן זית שאר השמנים קודמין לנר שעוה ונר שעוה קודם לשל חלב.

שמן שומשמין הזך הוא קרוב לשמן זית וע"כ במקום שאין שמן זית הוא קודם.

ו. ובמקום שמצוי שמן זית צריך לזהר בו, שהרגיל בנר זוכה לבנים ת"ח, וע"כ צריך לזהר בזה כדי לזכות לבנים המאירים בתורה שנמשלה לשמן זית.

פ. הגם שבשבת אסור להדליק בהם שמא יטה כמ"ש בסי' רס"ד, בנר חנוכה דלא חיישינן שמא תכבה ויבא להדליקה דאינו זקוק לה לא חיישינן ג"כ לשמא יטה, שהרי אסור להשתמש לאורה, וגם לא איכפת לו במה שלא נדלקת יפה, ואז אין חשש שיטה. מ"ב אות ה'. ומ"מ השמש אסור לעשותו משמנים ופתילות שאין מדליקים בהם בשבת. ב"ח.

ו. נרות העשויים מחלב בתערובת חלב חזיר אין נכון להדליק בהם משום מאוס.

ז. אם הניח שמן תחת המטה לא ידליקו בו נר חנוכה ולא נר שבת, משום דכל דבר אכילה שורה עליו רוח הטומאה תחת המטה, וכיון שנמאס לאכילה גם למצוה אסור משום "הקריבהו נא" וכו'.

ח. אם השמן מר ואינו בר אכילה אין הרוח רעה שורה עליו ומותר להדלקה. כ"כ בבן איש חי פ' וישב אות י"ב, ועיין ביו"ד סי' קט"ז פעיף ה', ובמנחת אשר יו"ד שם מש"כ בס"ק י"ד, ט"ו, ט"ז.

צ. שבו נעשה הנס ובו הדליקו המנורה, ואין להדליק חלק נרות משמן זית וחלקם מנרות שעוה שאין זה נוי מצוה. כה"ח אות כ"א. ועיין בכה"ח אות י"ט הדלקת נורות חשמל בחנוכה שכתב לאסור, ועיין ביביע אומר ח"ג סי' ל"ה.

א. ב. אפי' בליל שבת שבתוך ימי החנוכה מותר להדליק נר חנוכה בשמנים והפתילות שאסור להדליק בהם נר שבת, כיון שאסור להשתמש בנר חנוכה.

הגה: ולא יתן בנר חנוכה אלא כשיעור מצותו ק.

א. ג. אפי' לבדוק מעות או למנותן לאור נר חנוכה אסור ר, ואפי' תשמיש של קדושה כגון ללמוד לאורה אסור.

ויש מי שמתיר בתשמיש של קדושה ש, ונוהגים להדליק נר נוסף כדי שאם ישתמש לאורה יהיה לאור הנוסף שמדליק אותו אחרון, ויניח השמש שהוא הנר הנוסף מרחוק מעט משאר הנרות מצוה.

הגה: ובמדינות אלו אין נוהגין להוסיף נר אחר, אלא אותו נר שמדליק בהם מניחו לידם ויש לעשותו גבוה משאר הנרות שאם בא להשתמש יהיה לאותו הנר.

הגה: אם נתערב נר חנוכה שכבה בתוך זמנו ת שאסור בהנאה עם שאר נרות אפי' אחד באלף לא בטל א דהוי דבר שיש לו מנין ב, ותקנתו שידליק מן התערובות באופן שבודאי נר של היתר דולק עם נר של איסור ג ואז

ק. דאל"כ יש חשש שמא יטא אחרי זמן ההדלקה שאז מותר להשתמש לאורו.
 ר. כדי שיהיה היכר שזה נר של מצוה, רש"י בשבת כ"א ע"ב. והר"ן כתב שעשאוהו כמנורה במקדש שאין משתמשין בה כלל. מ"ב אות ח'. ואפי' בדיקת מעות שהוא תשמיש עראי אסור, ואפי' למנות מעות אסור שלא יהיו המצות בזויות עליו.
 וזו מותר ללכת לאורך לפי תומו כדי שלא יכשל שאינו חייב להעצים עניו, דרשאי לשבת בכיתו בשעה שנרות חנוכה דולקות. מ"ב אות י"א.
 ש. גם למתירים לדבר שבקדושה רק בדרך עראי. ט"ז ס"ק ד'. אבל הא"ר סובר דמי שמתיר מותר גם לקבע בקדושה. ודעת מר"ן השו"ע לפסוק כדעה ראשונה לאסור גם תשמיש קדושה רק בשעת הדחק יש לסמוך על המתירים. כה"ח אות ל"ב.
 ת. כ"כ המ"א ס"ק ח'.

א. היינו להשתמש בכל נר בפני עצמו.

ב. אפי' במקום שמוכרים אותם במשקל הוי דבר שבמנין כי מונים אותם בכל לילה בנרות של מצוה. תה"ד סי' קי"ג. ודוקא שנתערב בתוך ח' ימי החנוכה שראוי להדליקו אבל אחר ימי החנוכה חד בתרי בטל דבטל כבר חשיבותו.

ווצריך גם לומר שהנותר בו יש בו שיעור להדלקה של מחצית השעה דבלי זה שוב אין לו חשיבות. כה"ח אות נ'.

ג. דהיינו אם נתערב אחד ידליק שנים, ואם נתערבו שנים של איסור ידליק שלשה, שתמיד יהיה היתר שם שאפשר להשתמש לאורו. שם בכה"ח.

מותר להשתמש לאורו.

עין משפט ט. אר"ה סימן לב פני"ג

ג. יכתוב אותם ^ד בדיו שחור בין שיש בו מי עפצים בין שאין בו. ^{הגה:} ולכתחלה יכתוב בדיו העשויה מעשן עצים ^ה או שמנים שרויים במי עפצים.

ג. ד. כתב אפי' אות אחת בשאר מיני צבעים או בזהב פסולין ^י.
אם זרק עפרות זהב על האותיות מעביר הזהב ^ז וישאר הכתב התחתון וכשר, ובלבד שלא זרק עפרות זהב על שם השם שאז אין לו תקנה לפי שאסור להעביר הזהב דהוי כמוחק השם.

עין משפט י. אר"ה סימן תרעו פניפים א.ב.ג.

א. המדליק בליל ראשון מברך ג' ברכות ^ח להדליק נר חנוכה ^ט, ושעשה

ד. ה"ה ספרי תורה ומזוזות, ועיין בכה"ח אות י"א.
ה. והיום אין כותבין בדיו זה משום שהוא מתקלקל ונמחק בנקל אלא כותבים בדיו העשוי מעפצים וקנקנתום כמו שסתם מר"ן כאן, והיום נהגו לעשות דיו מקנקנתום ומי עפצים לבד ואין לשנות כי מנהג אבותינו תורה היא. קול יעקב אות י"ב.
והמבשלים העפצים בספירט עם מים כדי שיהיה הדיו מבהיק צריך לדעת שהספירט גורם אחרי ימים מועטים שקופץ הדיו מן הקלף ויהיה פירוד באותיות ונפסלים והעושה זאת גורם שיהיה מחטיא הרבים אשר אין קץ לעונשו, ולא התירו לבשל עפצים אלא עם מים לבד וצריך ליזהר בזה. שם אות י"ב. דיו הנעשה מתערובת סתם יינם יש מתירין לכתוב בו סתו"מ ויש אוסרין, ויש נזהרין לקנות דיו רק שנעשה ע"י ישראל ולא מאינו יהודי, קול יעקב אות י"ג.

ו. משמע אפי' חיפהו בדיו, א"ר אות ה'. אבל אם כתב בדיו עליו מבטל התחתון וכשר וצ"ע.

ז. אבל כל זמן שאינו מעביר הזהב התפילין פסולין דכתב העליון מבטל התחתון, ב"י.
ח. מימרא דרב יהודה בשבת כ"ג.

ט. ונוסח "להדליק נר חנוכה" הוא עיקר פר"ח, וגם זה נכון ע"פ הסוד ר"ת נח"ל, וכן נוסח האר"י ז"ל בשער הכוונות דף ק"ח ע"ד. אבל בליל שבת הנוסח הוא "להדליק נר של שבת", והטעם כי נר חנוכה אסור להשתמש לאורה לא כן נר שבת. ברכי יוסף אות א'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

נסים י', ושהחיינו כ' ומדליק, ואם לא בירך זמן בלילה הראשון מברך בליל שני ל' או כשיזכור בלילות האחרים בשעת ההדלקה או בזמן שיעור הדלקה.

ב. ב. מליל ראשון ואילך מברך ב' ברכות להדליק ושעשה נסים.

הגה: ויברך כל הברכות קודם מ' שיתחיל להדליק.

ג. ג. מי שלא הדליק ואינו עתיד להדליק ב' באותו לילה וגם אין מדליקין עליו בביתו ט', כשרואה נר חנוכה מברך שעשה נסים, ובליל ראשון מברך גם ברכת שהחיינו, ואם אח"כ בליל שני או שלישי בא להדליק אינו חוזר ומברך שהחיינו.

עין משפט מ.ג. או"ח פימן תרעא סעיף ח

ה. יב. חצר שיש לה ב' פתחים משני רוחות צריך להדליק בשתייהן משום

י. וי' גר אם רצה לברך שעשה נסים לאבותינו יאמר, ואם רצה לשנות ולומר שעשה נסים לישראל יאמר. כ"כ באגרות הרמב"ם סי' ט'. ויאמר בברכה שעשה נסים וכו' בימים ההם "בזמן הזה" ולא עם וא"ו "ובזמן הזה". מ"ב אות א'. גם האבל מברך ג' הברכות אלו. כה"ח אות ז'.

כ. וי' ויכוין היטב בברכות הדלקת נרות חנוכה לאומרם מתוך שמחה, ויהיה עם בגד עליון כמו שהולך לביכנ"ס לכבוד המלאכים קדישין הבאים לבית למצוה זו. ויכוין בברכה הראשונה ליי"ג מדות של רחמים וכן בשניה ושניהם הם כ"ו שהוא שם הוי' ב"ה.

אם גמר להדליק ושכח לברך אפי' נזכר תוך כדי דיבור להדלקה לא יברך ברכת ההדליק, אבל ברכת שעשה נסים לאבותינו יברך. כה"ח אות י'. ומ"ב אות ד'. וכשמדליק לאחר יכול לברך אם עומד לפניו.

ל. וה"ה לרואה, וגם אם נזכר בלילה הראשונה כל זמן שהנרות דולקים בזמן שיעור הדלקתם יברך. ועיין בכה"ח אות י"ח - י"ט.

מ. דבעינן ברכה עובר לעשייתן. ט"ז ס"ק ב'. מ"ב אות ד'.

נ. וי' אבל אם עתיד להדליק עדיף שיברך שהחיינו על ההדלקה ולא על הראייה. ט"ז ס"ק ג'. ומ"ב אות ה'.

ס. וי' והב"ח והפר"ח והא"ר פסקו דגם אם מדליקין עליו בתוך ביתו יברך הוא שהחיינו על הראייה. והט"ז בס"ק ד' הסכים לפסק השו"ע דאינו מברך, וכ"כ המ"א בס"ק א', ומ"ב אות ו'.

החשד **ז**, אבל אם שני הפתחים ברוח אחד והם בבית אחד **פ** די לו באחד מהם.

הגה: אם מדליק בב' פתחים אינו מברך אלא באחד מהם ובשני מדליק בלא ברכה, והיום שכולם מדליקין בפנים ואין היכר לבני ר"ה, אפי' יש לחצר פתחים הרבה להרבה רוחות אין מדליקין אלא פעם אחת בפנים, וכן המנהג פשוט.

דף כג:

עין משפט א. או"ח סימן תרעא סעיף ג

ג. ג. נר שיש לו שתי פיות **ז** עולה לו לשנים.

עין משפט ב. או"ח סימן תרעא סעיף ד

ד. ד. מילא קערה שמן והקיפה פתילות **ז** אם כפה עליה כלי **י** כל פתילה עולה לנר אחד, אבל אם לא כפה עליה כלי אפי' לנר אחד לא עולה שהיא כמדורה.

הגה: ע"כ יש ליזהר להעמיד הנרות בשורה שוה ולא בעיגול שזה כמדורה.

הגה: נרות שעוה **ש** אין לדבקה יחד דהוי כמדורה, ואפי' בנרות שבת ויו"ט

ע. מימרא דרב הונא וכדמפרש רבא שם בדף כ"ג, וה"ה בית. כ"כ הכלבו. מ"ב אות נ', ומשני רוחות היינו אחד מצפון ואחד במזרח. מרש"י שם. וכ"ש אחד במזרח והשני במערב.

פ. אבל בב' בתים אע"פ שהם של אדם אחד צריך להדליק בשניהם, כ"כ הכלבו, והגאון דיקדק גם מדברי רש"י כך ודלא כהמ"א.

צ. אע"פ שהפתילות מחוברים בפנים והם אחד ג"כ עולים לכמה אחדים. מ"ב אות י"א.

ק. ה"ה עשה נרות בעיגול שעיי"ז יכול להתחבר הלהב ג"כ הדין כך. מ"ב בב"ה.

ר. לפני ההדלקה דאם הדליקה כך ואח"כ כפה צריך לכבותה ולהדליקה שוב, דהדלקה עושה מצוה.

ש. וטוב להדליק בשמן זית שבו היה הנס, וגם טוב המנהג לתת מים מקודם בכוס ועליו שמן צף למעלה, כי השמן מסמל לישראל שגובר ועליון הוא על המים שרומזים לאומות העולם שהם המים הזדונים בבחינת וגבר ישראל, כ"כ ביפה ללב ח"ב אות ב'. ועיין בב"ה פי' בענין נרות שבת.

יזהרו מלדבקן.

עין משפט ג.ד. או"ח סימן רסג פעיף ג.

ג. הנשים מוזהרות בו יותר ^ה, משום שמצויות בבית ועוסקות בצרכי הבית.

ג. ד. אם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ויין לקידוש היום נר שבת קודם ^א, וכן באין ידו משגת לקנות נר שבת ונר חנוכה נר שבת קודם משום שלום בית, שאין שלום בית בלא נר.

הגה: ואם אין ידו משגת לקנות יין לקידוש ונר חנוכה עיין בסי' תרע"ה.

או"ח סימן רצו פעיף ה

ה. ז. אם אין ידו משגת לקנות שמן לנר חנוכה ויין להבדלה, נר חנוכה קודם ^ב.

ת. ועוד אמרו במדרש שכבתה נרו של עולם פי' שגרמה מיתה לאדה"ר, מ"א ס"ק ז' מהטור.

הגם שהנשים מוזהרות יותר, תיקון הנרות יזהר לעשותם האיש בעצמו כמ"ש בשער הכוונות דף ס"א ע"ד.

ואם הבעל ירצה בעצמו להדליק האשה קודמת, ב"ח, מ"א ס"ק ו'.
ואם הבעל קדם והדליק אין לאשתו עליו אלא תרעומת אך לא שישלם לה עשרה זהובין כחוטף ברכה מחבירו, כיון שהמצוה מוטלת גם עליו, ומ"מ אם ירצה הבעל להדליק גם בחדר שינה יכול אך אינו מברך, אלא האשה תברך על הנר שמדלקת ליד השולחן. כה"ח אות כ"ב.

ו. ואשה היולדת הבעל מדליק ומברך, וכשיש הרבה נשים מדליקות ועומדות כולן זו אצל זו אפשר שיוצאות בברכה אחת שמברכת אחת מהן, כה"ח אות כ"ד.

א. הגם שקידוש מן התורה מ"מ על היין זה מדרבנן, מ"א ס"ק ח'.

ו. אשה סומא ג"כ תברך על הנר שהרי נהנית ממאורות וכמ"ש בסי' ס"ט, וק"ו הוא מנר חנוכה כמ"ש בסי' תרע"ה. ומ"מ אם יש לה בעל פקח יברך הבעל.

ו. ובכה"ח אות ל"א בסופו כתב דיש ליתן שמן כדי שיאיר כל הלילה, דדבר שמצותו בלילה כל הלילה מצותו, ואם עני הוא יתן שמן לנר כשיעור הסעודה, מהלק"ט ח"א סי' רמ"ז.

ב. משום פרסומי ניסא, שבת כ"ג.

או"ח סימן תרעה סעיף א

א. נר שבת קודם^א לקנותו לנר חנוכה משום שלום ביתו^ד. ואם יש לו לנר שבת ואין לו לקידוש ולנר חנוכה, נר חנוכה קודם^ה משום פירסומי ניסא.

הגה: וה"ה נר חנוכה קודם לנין הבדלה^ו.

עין משפט ה. או"ח סימן רסג סעיפים א ב

א. יהיה זהיר לעשות נר יפה לכבוד שבת^ז, ויש שעושים ב' נרות אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור^ח.

הגה: ויכולים להוסיף ולהדליק ג' או ד' או יותר^ט.

ג. אע"פ שצריך ב' נרות לשבת אם אין לו לנר חנוכה עדיף שיקח נר אחד לשבת והשאר לנר חנוכה. מ"ב אות א'.

ד. שמצטערים לשבת בחושך, רש"י. ואין לחלק בין בזמן הזה לזמן הש"ס. וכ"כ בשער הכוונות דף ק"ט ע"א דנר שבת קודם ונתן טעם ע"פ הסוד כי נר שבת עולה במלכות למעלה עד הכתר שלו ממש, ונר חנוכה יורדים האורות אליה למטה במקומה, ומטעם זה הדלקת נר חנוכה קודם, דאם ידליק נר שבת והעלה המלכות עד הכתר, מה תועלת בהדלקת נר חנוכה אח"כ. ואפי' למ"ד שמותר להשתמש בתשמיש של מצוה בנר חנוכה, נר שבת קודם. כ"כ הפר"ח.

ה. היינו לנר אחד והשאר יקנה בו לקידוש היום, ואע"ג דקידוש היום דאורייתא ונר חנוכה מדרבנן, כיון שאפשר לקדש על הפת מקדימין נר חנוכה. כ"כ הר"ן. וכתב הב"ח דקידוש היום מן התורה רק בפה אבל על היין או פת זה מדרבנן, וכ"כ הפר"ח. ועיין בכה"ח אות ט'.
ו. דאפשר להבדיל בתפלה.

ז. שבת כ"ג ע"ב, אמר רב הונא הרגיל בנר שבת להשתדל בו לעשותו יפה זוכה לבנים ת"ח. והטעם משום שהשבת בחינת חכמה, ועוד ע"ד שאמרו כי נר מצוה ותורה אור, וע"כ הזהיר בנר מצוה זוכה לאור התורה, רש"י שם. וע"כ ראוי לאשה להתפלל אחר ההדלקה שה' יתן לה בנים זכרים מאירים בתורה.

וידליק בכל החדרים שהולך שם שלא יכשל בדבר מה, אך הברכה מברכים במקום האכילה.
ח. כך כתב בשער הכוונות דף ס"ז ע"א, וי"א נגד האיש והאשה כי ב' פעמים נ"ר גמטרי' כמנין אברים שבאיש ובאשה.

ט. שמן שהיה תחת המטה ושרת עליו רוח רעה אין מדליקין בו, אבל שמן שאינו ראוי לאכילה שהוא מר מותר להדליקו לנר שבת ונר חנוכה אף שהיה תחת המטה, דטומאה שורה רק על דבר שראוי לאכילת אדם. כה"ח אות ז'.

ט. ויש נוהגים להדליק ז' נרות כנגד ימי השבוע ויש מדליקין עשרה, של"ה וי"א שהם כנגד ז' עולים לס"ת.

הגה: אשה ששכחה פעם אחת להדליק מדלקת כל ימיה עוד נר ^א.

ב. אחד האנשים ואחד הנשים חייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת ^ב, ואפי' אין לו מה לאכול בשבת ^ל שואל על הפתחים וקונה שמן ומדליק את הנר שזה בכלל עונג שבת הוא.

עין משפט ו. או"ח סימן רסג סעיף ד

ה. לא יקדים אדם להדליק בעוד היום גדול שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת, כמ"כ לא יאחר.

ואם רוצה להדליק נר בעוד היום ולקבל עליו שבת רשאי ובלבד שיהיה מפלג המנחה ^מ שהוא שעה ורביע קודם הלילה.

הגה: אם היה הנר דלוק מבעוד יום גדול, יכבנו וידליק אותו לכבוד שבת ^נ.

^א. ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף על כל פעם נר אחד ע"מ שתהיה זהירה יותר, ב"ח. אך אם נאנסה וכיוצא א"צ להוסיף, מ"א ס"ק ג'.

^ב. ואין להדליק נרות מצוה זה מזה ע"י אמצעי, ועיין בסי' תרע"ד דלסתם מר"ן אסור, וא"כ צריך ליזהר בזה, כה"ח אות י"ד.

^כ. וחייב כל אדם שאוכל סעודת שבת לאכול אותה ליד אור הנר שזה בכלל עונג שבת, ויש בזה עוד טעם ע"פ הסוד, כה"ח אות ט"ז מהזוהר.

^ל. היינו שנר שבת קודם לשאר המאכלין, ולפי מש"כ בסי' תרע"א בסעיף ג' דנר שבת קודם לנר חנוכה כ"ש דצריך למכור מלבושו לנר שבת, והיינו לנר אחד שהוא מן הדין אבל אינו מחוייב לב' נרות, כה"ח אות י"ט.

^מ. היינו ע"פ שעות זמניות, ואם קיבל לפני פלג המנחה אין קבלתו כלום, וא"כ גם קבלת שבת למקדימים להתפלל צריכה להיות אחר פלג המנחה, כה"ח אות ל"ב.

^נ. וה"ה אם היה דלוק אחרי פלג המנחה אך לא לכבוד שבת צריך לכבותו ולהדליקו לכבוד שבת, כה"ח אות ל"ג.